
МАХИНЯ Т. А., професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти ННІМП ДЗВО УМО, кандидат педагогічних наук, доцент

НАУКОВІ ЗАХОДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕГРОВАНИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ КАФЕДРИ

Інтегровані маркетингові комунікації включають у себе комплекс заходів, що інтегрують різні канали комунікації, такі як реклама, PR, соціальні мережі, заходи, що проводяться в рамках академічних і наукових ініціатив [8]. Наукові заходи відіграють важливу роль у популяризації діяльності кафедр у сучасному освітньому середовищі, оскільки вони є потужними інструментами комунікації та інтеграції кафедри в загальний освітній та науковий простір.

Контент-аналіз наукових заходів університетських сайтів виявив широку палітру їх форм та видів, що сприяють популяризації діяльності кафедр, зокрема: конференції із залученням міжнародних партнерів, семінари, круглі столи з роботодавцями, воркшопи й тренінги для практичного навчання, відкриті лекторії та вебінари для популяризації науки, наукові конкурси й олімпіади для майбутніх абітурієнтів, виставки робіт студентів і викладачів, а також науково-популярні заходи, як-от фестивалі чи дні науки, спрямовані на формування позитивного іміджу кафедри та університету.

Усі ці заходи об'єднує мультифункціональність та стратегічна спрямованість на розвиток кафедри як одного із каналів інтегрованих маркетингових комунікацій. Вони водночас є інструментами для популяризації науки, формування репутації, налагодження наукових зв'язків та формування репутації та залучення нових можливостей. допомагають ефективно передати її цінності, здобутки та потенціал аудиторії, формуючи позитивний імідж і сприяючи досягненню стратегічних цілей. Завдяки цим заходам кафедра не лише виконує свої академічні функції, але й стає активним учасником освітнього, наукового та суспільного життя.

Пандемія та воєнний стан значно вплинули на організацію наукових заходів, перевівши більшість із них в онлайн-формат. Це сприяло зростанню їх кількості, оскільки віртуальні платформи знизили витрати на логістику, дозволили залучати ширшу аудиторію, включаючи міжнародних учасників, і забезпечили

більшу гнучкість у плануванні [1]. Так перелік проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік становив 235 заходів, в той час, як у 2024 році їх кількість значно зросла до 1390 [7].

Серед переваг онлайн-формату також можна виділити можливість запису заходів для подальшого використання та зменшення впливу географічних і часових обмежень. Однак недоліками стали зниження рівня особистої взаємодії, менша залученість учасників і технічні труднощі, що можуть виникати під час проведення заходів. Незважаючи на це, онлайн-формат відкрив нові можливості для популяризації діяльності університетів та кафедр у сучасному освітньому середовищі.

Наукові заходи, зокрема наукові семінари можуть бути важливою складовою маркетингової стратегії кафедри, оскільки вони не тільки забезпечують обмін знаннями та досвідом, але й створюють платформу для презентації досягнень кафедри, підвищення її репутації та залучення зацікавлених осіб.

У контексті заявленої теми, хочемо представити історію становлення науково-методологічного семінару кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти», започаткованого влітку 2015 року за ініціативи тодішньої завідувачки кафедри, доктора педагогічних наук, професора З. В. Рябової. Ініціатива була радо підтримана провідними викладачами кафедри, серед яких д.-р. пед. н. , проф. І. А. Сіданіч, д.-р. пед. н. , проф. Г. М. Тимошко, д.-р. пед. н. , проф. Н. О. Приходькіної, к. пед. н. , доц. Т. А. Махия. Ідея семінару полягала у тому, щоб посилити наукову складову підготовки здобувачів освітньої програми «Управління навчальним закладом» здобувачі якої, маючи значний педагогічний, організаційний та управлінський досвід, потребували розвитку навичок науково-дослідницької діяльності.

Ідея втілювалася у практику 20 червня 2015 року, коли було проведено перший семінар на тему: «Управління навчальним закладом в умовах трансформаційних перетворень». Модераторами семінару виступили д.-р. пед. н. , професор кафедри, заступник директора ІМП І.І. Драч, завідувачка кафедри, д.-р. пед. н. , проф. З. В. Рябова, а також здобувач групи УНЗ-14-Г1 Максим Поджарий, який по завершенню навчання за освітньою програмою «Управління навчальним закладом» очолив Чернігівський професійний залізничний ліцей, яким продовжує успішно керувати

і донині. У роботі семінару взяли участь біля 50 осіб із числа студентів групи УНЗ-14-Г1, членів кафедри та запрошених науковців.

За 10 річну історію семінар набув певних трансформацій: змінювався формат його проведення та розширювалася географія учасників. У контексті інтегрованих маркетингових комунікацій науковий семінар став виконувати функцію ключового каналу комунікації, спрямованого на формування позитивного іміджу кафедри, залучення абітурієнтів, налагодження партнерських зв'язків з іншими установами та зміцнення її наукової репутації.

Зокрема, з 2016 року семінар перемістився на осінній період, щоб педагоги мали можливість долучатися до його роботи під час осінніх канікул. У 2016 та 2017 роках семінар проходив виключно на базі кафедри та поєднував у собі формат профорієнтаційного заходу із своєрідною формою зустрічі випускників програми «Управління навчальним закладом». У 2018 році семінар набув міжкафедрального характеру завдяки участі кафедри публічного управління і проєктного менеджменту на чолі з д-р наук з держ. упр. , професором Є.Г. Карташовим.

У 2019 році до викладацького складу кафедри долучилася к. пед. н. Т.Є. Рожнова. За її ініціативи було вперше проведено виїзний семінар на базі Бориспільського академічного ліцею, що надало заходу статусу Всеукраїнського. У роботі семінару взяли участь здобувачів групи УНЗ-18 та педагоги ліцею під керівництвом О. М. Пономарьової. Від цього часу професор кафедри Т. Є.Рожнова разом із заступником директора Бориспільського академічного ліцею, к. пед. н. Г. І. Мосюрою стали його незмінними модераторками.

У 2020 році через карантинні обмеження семінар вперше було проведено у форматі онлайн, що дозволило охопити ще більшу аудиторію випускників та партнерів кафедри. До роботи семінару долучилися нові партнери кафедри – кафедра професійно-педагогічної, спеціальної освіти, андрагогіки та управління ННІ педагогіки Житомирського державного університет ім. І. Франка. Рекордну кількість учасників, близько 240 осіб із числа здобувачів, випускників та партнерів кафедри семінар набрав у 2021 році.

З 2022 року семінар проходить у межах Міжнародних виставок «Сучасні заклади освіти» та «Інноватика в сучасній освіті» у формі презентації результатів наукових досліджень і обміну практичним досвідом у сфері управління сучасним закладом освіти в умовах воєнного стану та його позиціонування на ринку освітніх послуг серед здобувачів та партнерів кафедри усіх регіонів України.

Таким чином, семінар кафедри став унікальним майданчиком для інтеграції науки та практики, забезпечуючи здобувачам, науковцям та освітнім управлінцям можливість обміну практичним досвідом і презентації перших наукових здобутків, спрямованих на розв'язання актуальних проблем управління освітою. Окремі учасники семінару, серед здобувачів та партнерів кафедри, які започатковували свою наукову діяльність у межах цього заходу, згодом стали визнаними науковцями, продовжуючи розвиток наукових шкіл кафедри.

Зокрема, під головуванням д.-р. пед. н., проф З. В. Рябової захищені дисертаційні дослідження:

- І. В. Братищенко на тему: «Управління професійним розвитком учителів закладу загальної середньої освіти засобами проектних технологій» (2021 р.),
- А. М. Літкевич на тему: «Управління розвитком конкурентоспроможності загальноосвітнього навчального закладу» (2021 р.);
- О. К. Михасюк на тему: «розвиток системи громадсько-державного управління в загальноосвітньому навчальному закладі» 2021 р.);
- Шкура Г. А. Управління проєктною діяльністю закладу позашкільної освіти (2022 р.).

Під головуванням д.-р. пед. н., проф Г. М. Тимошко захищені дисертаційні дослідження:

- О. В. Пищик на тему: «Розвиток комунікативної культури керівників професійно-технічних навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти» (2019 р.);
- О. Г. Козійчук на тему: «Управління профорієнтаційною роботою з учнівською молоддю в навчальних закладах регіону» (2020 р.);
- Т. П. Волотовська на тему: «Розвиток управлінської компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної освіти» (2021 р.);
- В. М. Усатенко на тему: «Управління розвитком організаційної культури загальноосвітнього навчального закладу» (2021 р.);
- О. В. Припотень на тему: «Організаційно-педагогічні умови управління міжнародною проєктною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі» (2021 р.);
- Н. Ю. Заєць на тему: «Формування готовності до професійної мобільності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури» (2023 р.).

Під головуванням д.-р. пед. н. , проф І. А. Сіданіч захищені дисертаційні дослідження:

- Г. В. Зварич на тему: «Моніторинг якості освітніх послуг у закладах загальної середньої освіти» (2021 р.);
- І. В. Стешиц на тему: «Управління розвитком педагогічного партнерства учителів в умовах методичної роботи початкової школи» (2024 р.).

Під головуванням д.-р. пед. н. , проф Н. О. Приходькіної захищені дисертаційні дослідження:

- Говоруха Н. О. на тему: «Соціально-педагогічні умови розвитку волонтерського руху в Україні (кінець XX – початок XXI ст.)»

Під головуванням к. пед. н. , доц Т. А. Махині захищені дисертаційні дослідження:

- З. А. Дмитрук на тему: «Управління процесом позиціонування закладу загальної середньої освіти на регіональному ринку освітніх послуг» (2022 р.);
- Д. В. Борсука на тему: «Управління маркетинговими комунікаціями закладу загальної середньої освіти» (2023 р.);
- Т. В. Короїд на тему: «Управління розвитком творчого потенціалу вчителів української мови і літератури в умовах неформальної освіти» (2024 р.).

Таким чином, практика організації даного семінару стала прикладом успішної інтеграції маркетингових комунікацій кафедри, охоплюючи як зовнішні, так і внутрішні аспекти. Зовнішня інтеграція, зокрема, реалізується через офіційну сторінку кафедри у Facebook

(<https://www.facebook.com/KafedraPedAdminSpecEducation/>) [3], [5]. Цей інструмент дозволяє підвищувати взаємодію зі студентами, оперативно поширювати інформацію про події за допомогою оголошень та онлайн-трансляцій, а також залучати до участі потенційних партнерів, стейкхолдерів і освітян із закладів-учасників семінару, сприяючи їх зацікавленню у подальшому навчанні на кафедрі. Водночас внутрішня інтеграція забезпечила узгодженість між різними елементами маркетингових комунікацій кафедри, включаючи наукові публікації, лекції, курси та інші форми наукової діяльності. Починаючи з 2019 року, матеріали семінару щорічно узагальнюються к. пед. н. , доц Т. А. Махиною у вигляді збірників, що сприяє формуванню єдиного бренду кафедри та підвищенню її впізнаваності у сфері отримання другої вищої освіти.

Таким чином, наукові заходи кафедр у сучасному освітньому середовищі є важливою складовою інтегрованих маркетингових комунікацій, що допомагає не тільки підвищити видимість кафедри,

але й сприяє її інтеграції в глобальне наукове середовище, залученню нових студентів та партнерів, а також підвищенню її наукового авторитету. Наукові заходи, як частина інтегрованих маркетингових комунікацій, повинні орієнтуватися на визначену цільову аудиторію, що включає не тільки науковців, але й студентів, потенційних партнерів, роботодавців, а також громадськість. Важливим аспектом є застосування нових технологій для організації та проведення заходів, що дозволяє збільшити їх ефективність і досягнути більшої аудиторії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конференц Холл. Вебінар vs семінар. Що краще? UBI <https://ubi-hall.com.ua/uk/2019/05/17/vebinar-vs-seminar-o-krashe/> - UBI Конференц Холл.
2. Конференц Холл. Конференція VS семінар: відмінності, особливості. (2017, 11 вересня). UBI <https://ubi-hall.com.ua/uk/2017/09/11/konferentsiia-vs-seminar-vidminnosti-osobl/>
3. Махия Т. А. Стратегії позиціонування закладів загальної середньої освіти у соціальних мережах Позиціонування закладу освіти засобами новітніх технологій менеджменту: Матеріали Всеукраїнського науково-методологічного семінару 30 жовтня 2020 р. Київ – Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2020, 219 с. URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp>
4. Махия Т. А. Трансформація стратегій позиціонування навчальних закладів на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану. Позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану: Матеріали V Всеукраїнського науково-методологічного семінару 26 жовтня 2023 р. Київ – Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2023, 171 с. URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp> С. 81-84
5. Махия Т. А. Актуальність соціальних мереж та панування меседжерів у позиціонуванні закладу загальної середньої освіти у мережі Інтернет. Позиціонування закладу освіти засобами новітніх технологій менеджменту: Матеріали Всеукраїнського науково-методологічного семінару 17 жовтня 2019 р. Київ - Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2019. URL: <http://umo.edu.ua/>
6. Махия Т. А. Тренди та тенденції позиціонування закладів освіти в умовах воєнного стану. Позиціонування закладів освіти на ринку освітніх послуг в умовах воєнного стану: Матеріали IV Всеукраїнського науково-методологічного семінару 24 листопада 2022 р. Київ – Бориспіль: ДЗВО «Університет менеджменту освіти». 2022, 151 с. URL: <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp> С. 74-79
7. Наукові заходи для ЗВО. Інститут модернізації змісту освіти. <https://imzo.gov.ua/osvita/vyscha-osvita/naukovi-zahodi-dlya-vnz/>
8. Попова Н. В. Маркетингові комунікації : підручник / Н. В. Попова, А. В. Катаєв, А. В. Базалієва, О. І. Кононов, Т. А. Муха ; під загальною редакцією Н. В. Попової. Харків: «Факт», 2020. 315 с.